

«Τρέχουν» οι διαδικασίες

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΖΑΝΙΤΗ**
ch.mazanitis@realnews.gr

Η Ελλάδα επιταχύνει το πρόγραμμα απόκτησης των F-35, ενώ παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις για την ένταξη της χώρας μας στη βιομηχανική συμπαραγωγή του μαχητικού πέμπτης γενιάς.

Σύμφωνα με πηγές από το Πεντάγωνο, αυτή τη στιγμή υπάρχει σε εξέλιξη διαδικασία αναζήτησης ελληνικών εταιρειών που, μαζί με την EAB, θα μπορούσαν να αναλάβουν υποκατασκευαστικό έργο στην παραγωγή των F-35. Επί της ουσίας, η Ελλάδα, μετά την εισαγωγή στο πρόγραμμα του μαχητικού πέμπτης γενιάς, παίρνει και ένα μέρος από το κατασκευαστικό κομμάτι εξαρτημάτων που είχε αναλάβει τα προηγούμενα χρόνια η Τουρκία, πριν ωστόσο η Αγκυρα τεθεί οριστικά εκτός από κάθε διαδικασία. Η Τουρκία το 2020 αποέμφθηκε οριστικά από την κοινοπραξία κατασκευής του F-35, την οποία απάρτιζαν 11 χώρες. Με επικεφαλής την Τουρκική Αεροπορική Βιομηχανία (TAI) και τη συμμετοχή άλλων μικρότερων εταιρειών, κατασκεύαζε 900 διαφορετικά ανταλλακτικά του μαχητικού, κυρίως του πίσω μέρους του κόκπιτ,

Στο τραπέζι η συμπαραγωγή για τα F-35

Την κατασκευή εξαρτημάτων του μαχητικού πέμπτης γενιάς στη χώρα μας συζητούν Ελλάδα και ΗΠΑ

που έπειτα αποστέλλονταν στα εργοστάσια παραγωγής στο Φορτ Γουόρθ των ΗΠΑ αλλά και της Ιταλίας. Εκτοτε, την παραγωγή των τμημάτων ανέλαβαν κυρίως οι ΗΠΑ. Τώρα, είναι πιθανό κάποια από αυτά να αναλάβει να τα κατασκευάζει η Ελλάδα.

Οι ίδιες πηγές κάνουν λόγο για τουλάχιστον τέσσερις εταιρείες που θα μπορούσαν μετά την υπογραφή της παραγγελίας να αρχίσουν να μπαίνουν σταδιακά στο κομμάτι της συμπαραγωγής, «αρκεί να υπάρχουν οι απαραίτητες συνθήκες». Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να διαθέτουν τις δυνατότητες να μπορούν να παραγάγουν ό,τι συμφωνηθεί με την κατασκευάστρια εταιρεία και η ελληνική κυβέρνηση να στηρίξει με τα κατάλληλα εργαλεία (π.χ. με ελκυστικό δανεισμό) τις εταιρείες για την απόκτηση των κατάλληλων υποδομών.

Για τους Αμερικανούς -και ιδιαίτερα την κατασκευάστρια εταιρεία- είναι επιθυμητή η εισαγωγή της Ελλάδας στις χώρες που έχουν μέρος της παραγωγής - κάτι που είχε τονίσει ο αντιπρό-

εδρος και διευθύνων σύμβουλος Ευρώπης της Lockheed Martin, **Τζόνθαν Χόιλ**, σε αποκλειστική συνέντευξη που είχε παραχωρήσει στη Realnews τον Νοέμβριο του 2022.

«Είμαστε υποχρεωμένοι να συνεργαστούμε με την ελληνική βιομηχανία για συνεχή υποστήριξη των αεροσκαφών, δεδομένου ότι αυτά τα μαχητικά θα είναι εν υπηρεσία για τα επόμενα 40 χρόνια. Η συμμετοχή της Ελλάδας στο ευρύτερο πρόγραμμα κατασκευής αποτελεί βεβαίως μια ευκαιρία. Υπάρχουν 7.000 προμηθευτές επί της κατασκευής. Είναι ένα μεγάλο και πολύπλοκο πρόγραμμα. Οπότε αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει περιθώριο για περισσότερες συνεργασίες. Βρισκόμαστε συνεχώς προς αναζήτηση νέων προμηθευτών στο πλαίσιο του ανταγωνισμού, με στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής του αεροσκάφους, το οποίο ανέρχεται περίπου στα 80 εκατ. δολάρια η μονάδα. Οπότε εταιρείες που προσφέρουν καινοτομία και φθηνότερες λύσεις, επ' ωφελεία όλων των πελατών, είναι καλοδεχούμενες. Δεν είναι ένα καθαρά αμερικανικό πρόγραμμα», είχε αναφέρει τότε.

Επιπλέον, η πανδημία αλλά και ο πόλεμος στην Ουκρανία έχουν παράσειρ διδάγματα σχετικά με τον διαμοιρασμό της παραγωγής σε όσο το δυνατόν περισσότερα κομμάτια, ώστε να υπάρχουν εναλλακτικοί προμηθευτές και ευέλικτοι τρόποι στην εφοδιαστική αλυσίδα, για να μη φρενάρει η παραγωγή όταν επικρατούν ακραίες συνθήκες ή αυξημένη ζήτηση, αντίστοιχα.

Επίσημη επιστολή

Την Τετάρτη, το υπουργείο Εθνικής Αμυνας ανακοίνωσε την έλευση της υπογεγραμμένης από την αμερικανική κυβέρνηση επίσημης επιστολής προσφοράς και αποδοχής (LOA - Letter of Offer and Acceptance) για την προμήθεια 20+20 μαχητικών.

Η σύμβαση, που θα υπογραφεί τον Μάιο, θα περιλαμβάνει την προμήθεια 20 μαχητικών, εργαλείων, δύο έξτρα κινητήρων, δύο εξομοιωτών και το κόστος εκπαίδευσης ιπτάμενων και μη-

χανικών, με το συνολικό κόστος να φθάνει τα 2,4 δισ. ευρώ.

Υπολογίζεται ότι μέσα στις επόμενες 10 ημέρες η συμφωνία θα έρθει στη Βουλή, για να περάσει εν συνεχεία -εντός 24ωρου- από την έγκριση του ΚΥΣΕΑ. Λίγες ημέρες αργότερα, θα ακολουθήσει το δεύτερο και τελευταίο ΚΥΣΕΑ με τη σχετική εντολή στον «έχοντα την οικονομική εξουσία».

Βάσει των παραπάνω, υπολογίζεται ότι το πολύ έως το τέλος Μαΐου θα έχει υπογραφεί η σύμβαση, όπως είχε αποκαλύψει στο περασμένο φύλλο της η «R», η οποία δεν θα περιλαμβάνει οπτικά συστήματα. Κι αυτό γιατί ήδη η Πολεμική Αεροπορία έχει πυραύλους που χρησιμοποιούνται από τα F-16 Viper, ενώ πιστοποιούνται και οι πύραυλοι Meteor που χρησιμοποιούν τα Rafale.

Ωστόσο, υπάρχει η πρόθεση να γίνει προμήθεια πυραύλων cruise JASSM-ER από τις ΗΠΑ. Πρόκειται για πυραύλους ανώτερους και από τους Scalp, που ήδη φέρουν τα Rafale και τα Mirage, και αποτελούν το φόβητρο για κάθε αντίπαλη άμυνα, αφού έχουν εμβέλεια που ξεπερνά τα 500 χλμ. Παρότι είναι πρώιμη η οποιαδήποτε πρόβλεψη, αφού η σύμβαση για τα οπτικά συστήματα των F-35 δεν θα έρθει μαζί με τη σύμβαση απόκτησής τους, εκτιμάται ότι σε έξι με οκτώ μήνες ίσως έχουμε κάποια πρώτα αποτελέσματα, αφού είναι επιθυμητό η παραλαβή των μαχητικών να συνοδεύεται και από πλήρη φόρτο, που θα τα καθιστά απόλυτα «game changer» επί του πεδίου.

Τουρκία

Επί της ουσίας, η Ελλάδα παίρνει ένα μέρος από το κατασκευαστικό κομμάτι εξαρτημάτων που είχε αναλάβει τα προηγούμενα χρόνια η Τουρκία